

Fecr Yayınları: 370

SILA-İ RAHİM

Ömer Faruk KÖSE

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
VADİ GRAFİK TASARIM VE REKLAMCILIK LTD. ŞTİ.
İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1
Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0 312 395 85 71
Sertifika No: 47479

1. Baskı: Ağustos 2020

ISBN: 978-625-7879-10-1

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

SILA-İ RAHİM

Ömer Faruk KÖSE

Ankara 2020

Ömer Faruk KÖSE

1946 yılında Bayburt'un Karşıgeçit Köyü'nde dünyaya geldi. İlk tahsilini burada tamamladı. Kaderin cilveleriyle arkadaşlığı da burada başladı. Dokuz yaşında babadan öksüz kaldı. Bu yüzden ailesiyle birlikte Ankara'ya, dayılarının yanına göçtü. Orta öğrenimini Ankara Atatürk Lisesi'nde, yüksek tahsilini Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde 1971'de tamamladı. İstanbul'da staj, Ankara'da Avukatlık yaptı.

Otuz yıllık avukatlığı süresince birçok ticari kuruluşa ortak oldu. Tüm bu ortaklıklardan hayal kırıklığı ve hüsrandan başka bir kazancı olmadı. Fakat hiçbir yenilgi onu yıldıramadı. Çocuklu inancı, hiçbir mekâna sığmayan ruhu, doyumsuz hizmet aşkı, onu maceradan maceraya sürükledi. Birçok kültürel kurumun oluşumuna önyak oldu. Bunların içerisinde en önemlileri Fecr Yayınevi ve İnfak Vakfı'dır. Halen İnfak Vakfı başkanlığı görevini yürütmektedir.

Yayımlanmış eserleri şunlardır:

İslamî Hareket ve Önündeki Engeller

Yanık Anılar

İki Köye Şiir

Yalnızlığa Yaslanmak

Göçebe Ömrüm

Gözyaşım Yollarda Kaldı

Yazı ve Yaşam

KİTAP HAKKINDA

Bu kitabı yazmaya başlarken temel düşüncem birkaç defa yaptığım hac ve umreler sırasında tuttuğum günceleri bir araya toplamaktan ibaretti. Ancak bu güncelerin bir kısmı daha önce anılarımı toplayan kitaplarda yayınlanmıştı. Bu nedenle onları yeniden yayınlamam bir tekrar olacaktı. Yayınlamayı düşündüğüm bu kitapla hac ve umrenin hikmetleri üzerine oluşan düşüncelerimi de tespit etmek istiyordum. Ancak hacla ilgili yaptığım okumalarda gördüm ki anlayışı benimle örtüşen eserler çok daha öncelerden kaleme alınmış. Özellikle Merhum Ali Şeriatî *Hac* isimli eseri ile herkese rehberlik edecek düşünceler serdetmiş. Bu eseri defalarca okudum. Özetini çıkardım ve birkaç mekânda seminerini verdim. Bu kitaptaki düşünceler adeta benimle özdeşleşti. Zaman zaman orada savunulan görüşler doğrultusunda benzer fakat farklılıklar içeren yorumlar yapmaya başladım. Hatta Şeriatî'nin dokunmadığı bazı mekân ve konularla ilgili yorumlarım oluştu. Bütün bu gelişmelerden sonra yazacağım kitapla ilgili proje değişikliğine giderek elinizdeki kitabı oluşturdum. Ayrıca benim yaklaşımına uygun olarak hazırlanıp yayınlandığını gördüğüm Mustafa İslamoğlu'nun *Hac Risalesini* de dikkatle inceleyerek yararlandığımı söylemeliyim.

Bu kitap merhum Şeriatî'nin *Hac* isimli eseriyle benzerlikler arz etmekle birlikte farklı konuları da içermektedir. Haccın farklı boyutlarına dikkat çekmeye çalıştığımız bu kitabın okuyucuya çok şey kazandıracığını düşünüyorum. Hac yolcularından bir kısmının bu kitabı okuyarak

yararlanmasını sağlayabilirsem faydalı olacağı kanaatini taşıyorum.

İslam tüm insanlık için indirilmiş bir dindir. Onu ve rükünlerini anlamak üzere yapılan her çalışmanın faydalı olacağına ve bu sayede güncelleneceğine inanmaktayım. Hac ibadeti de diğer ibadetler gibi günümüz insanına yeniden anlatılmayı ve tanıtılmayı beklemektedir. Mevcut uygulama biçimi ile amacının saptırıldığını düşündüğüm hac ibadetinin anlaşılmasına katkıda bulunmak amacıyla kaleme aldığım bu kitapçığın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

İÇİNDEKİLER

KİTAP HAKKINDA	5
ÖN SÖZ	9
SILA-İ RAHİM	11
BİR İBADET OLARAK HAC	13
TEVHİD AKİDESİ AÇISINDAN HAC	15
HAZRETİ İBRAHİM VE HAC	17
HZ. HACER VE SA'Y	18
HZ. MUHAMMED, HAC VE UMRE	21
VEDA HACCI	26
VEDA HUTBESİ	26
HACCIN RUHSAL BOYUTU	30
HAC VE SEMBOLLER	31
Mikat	32
İhram	34
Harem	37
Kâbe	39
Hacerülesved ve Tavaf	45
Hicr ve Makam-ı İbrahim	48
Günümüzde Haccın Uygulanış ve Algılanış Biçimi	51
Arafat	52
Vakfe	55
Dua	55
Meş'ar-i Haram	58
Mina	63
Şeytan Taşlama	65
Kurban	67
TARİHE DAMGA VURAN MEKÂNLAR	74
Cebel-i Nur ve Hira Mağarası	75
Medeniyetin Kapısı Sevr	80
Medine	84
HAC VE TİCARET	86
HAC VE HEDİYE	89

ÖN SÖZ

Bu bir ilmihal kitabı değildir. Haccın ve umrenin kuralları uzmanları tarafından kaleme alınmış ve hizmete sunulmuştur. Ben bu kitapta bazen duygularımı, bazen sezgilerimi, bazen yakaladığımı düşündüğüm hikmetlerini, bazen de eleştirel bir gözle gördüğüm uygulama eksiklerini, yönetim zaafalarını dile getirmeye çalıştım.

Bir tevhit eylemi olan hac ve umre ibadetinin tarihi boyutlarını, Hz. İbrahim'den Hz. Muhammed'e kadar uzanan çizgideki değişim ve sabitelerini tespite uğraştım. Şekli uygulamalara çokça hassasiyet gösteren fakihlerin ruhsal boyutlara fazlaca değinmemesi nedeniyle ortaya ruhsuz bir uygulamanın çıkışını hayretle fark edip eleştiriler geliştirmeye çalıştım.

Günümüzde hac, bir yandan borç ödeme, bir yükümlülüğü yerine getirme, sevap kazanma amacı ile yapılırken, öte yandan ticaret metaı haline dönüştürülmüştür. İbadet niyeti ile yola çıkan müminlerin üzerinden kurumlar, kişiler ve devletler vurgun yapmakta, kapitalist soygun ağı tepeden tırnağa bu kutlu ibadet üzerinden vurgunlar vurmaktadır. Bu çıkar çarkı bir tevhit eylemi olan hac ve umreyi günümüzdeki uygulanış biçimiyle kitleler nezdinde ciddi bir anlam kaybına uğratmaktadır.

Bu çok önemli İbadet organize edilmiş biçiminden uygulanışına, ziyaretçilere sunulmuş biçiminden dua şekillerine kadar yanlışlarla, eksiklerle doludur. İnsanlar arınmaya değil gösterişe, varlık sergilemeye gitmektedirler âdeti. Günümüzdeki uygulanış şekli ile ruhundan soyutlanmış ve tüketim ekonomisinin malzemesi haline getirilmiştir. Kâbe devasa otellerin gölgesi altında âdeti gözlerden, nazarlardan uzaklaştırılmış hatta ezilmiştir. Bu yanlış uygulamalar nede-

niyle maalesef bu tevhit eyleminden amaçlanan sonuçlar ortaya çıkmamaktadır.

İslam ümmetinin birleşip bütünleşeceği mekânlar ve Kâbe'miz maalesef kendi saltanatlarının devamından başka derdi olmayan bir çetenin eline esir düşmüş bulunmaktadır. Emperyalist güçlerin desteği ile saltanatını sürdüren devlet görünümlü bu kabile çetesi, yaptığı uygulamalarla müminlere Farz kılınan bu ibadeti, ruhundan, amacından, tarihinden soyutlamış, onu sadece kuru fıkhi kurallar çerçevesinde bireysel bir uygulamaya dönüştürmüş bulunmaktadır.

İnancın hayata yansımaları olan ibadetler, hem bireyi hem de toplumu psikolojik ve sosyolojik olarak huzura kavuşturmayı hedefler. Bu amaçların yakalanabilmesi için müminlerin kulluk bilincine ulaşması, dolayısı ile hem genel manadaki ibadet kavramının hem de özelde uygulanan her ibadetin hikmetleri üzerinde tefekkür etmeleri gerekmektedir. İşte bu kitabı kaleme almakta ki kastım budur. Yani hacın ruhunu, amacını bulma çabasıdır. İmanla amelin birleşme merkezi olan bu kutsal mekânın, bu ateşi sönmüş uygulamanın yeniden harlanmasına katkıda bulunma çabasıdır. Hz. İbrahim'in ve onun takipçisi Hz. Muhammed'in izlerini sürerek Rızayı İlahiye ulaşmak için neler yapılması gerektiği hususundaki bir çaba, bir arayıştır.

Elinizdeki mütevazı eserin en az hatayla ortaya çıkması için son okuma ve düzeltmeler yapan Doç. Dr. Erdinç Doğru üstadımıza, kıymetli kardeşlerim Ramazan Taşpınar ve Adil Büyükoçlak ile Fecr Yayınevi editörü Hüseyin Nazlıaydın ve tüm çalışanlarına müteşekkirim.

Gayret bizden Tefvik Allah'tandır.

Ömer Faruk Köse
Ağustos 2020-Ankara